

ПОТПИСАН СПОРАЗУМ О БЕЗБЕДНОСТИ ИНФОРМАЦИЈА

ОСНОВА БОЉЕ САРАДЊЕ

Министар одбране Драган Шутановац је, у име Владе Републике Србије, у Бриселу потписао споразум са Организацијом Северноатлантског пакта о безбедности информација

Споразум о безбедности информација је типски документ, до сада га је потписало више од 90 држава и међународних организација, а њиме се регулишу заштита и дистрибуција поверљивих информација када дође до њихове размене.

Одлуку о потписивању тог споразума донела је Влада Србије у јулу ове године.

Министар одбране Драган Шутановац је изјавио да је потписивањем *Споразума о безбедности информација* са Организацијом Северноатлантског пакта „стављена тачка“ на процес започет у новембру 2006. године, када се Србија прикључила програму Партнерство за мир.

Он је новинарима у Бриселу, 1. октобра, после потписивања *Споразума* и састанка са амбасадорима земаља чланица НАТО-а, рекао да ће тај споразум „и на државном и на војном нивоу донети много бољу и квалитетнију сарадњу у наредном периоду“.

Министар Шутановац је рекао да *Споразум*, који ступа на снагу одмах, омогућава да Србија у Партнерству за мир сарађује не само на политичком, већ и на оперативном нивоу, те да је дужна да информације које добија и дистрибуише третира на одређен безбедносни начин. Он је рекао да одуговлачење потписивања *Споразума* о

безбедности информација, нажалост, није донело ништа добро Србији, а ни програму Партнерство за мир (ПЗМ), јер је „свака врста одуговлачења увек негативна“.

Наглашавајући да је зато потребно видети шта ће бити интерес Србије у будућности, министар одбране је констатовао да ће, уколико се буде анализило шта је све у прошлости изгубљено одуговлачењем, то бити „велики, велики списак“. Као пример, он је навео чињеницу да су, због непостојања споразума, представници Србије морали да напуштају поједине састанке ПЗМ, када се говорило о одређеним ставовима и информацијама за које нису били овлашћени да их чују, јер земља није потписала закон о обавези њиховог чувања.

НОВЕ МОГУЋНОСТИ

„С друге стране, потписивањем *Споразума* отвара се могућност школовања наших официра на *више осетљивим* наукама, које пружају ПЗМ и земље чланице НАТО-а“, прецизирао је Шутановац и додао да постоји и низ других активности које ће моћи да се, у много опуштенијим односима, размотре у оквиру ПЗМ.

После потписивања *Споразума о безбедности података*, Србија ће покренути процедуру отварања своје канцеларије у седишту

ОПРЕДЕЉЕНОСТ ЗА ЕВРОПСКУ БУДУЋНОСТ СРБИЈЕ

Излагање министра одбране Драгана Шутановца пред Северноатлантским савезом поводом потписивања Споразума између Владе Републике Србије и Организације северноатлантског пакта о безбедности информација, у Бриселу, 1. октобра.

Генерални секретару, Ваше екселенције, даме и господо,

Задовољство ми је што могу да се обратим Северноатлантском савезу, на дан када сам у име Владе Републике Србије са генералним секретаром потписао Споразум о безбедности информација.

Овај догађај представља важан тренутак за даље ангажовање Републике Србије у Програму „Партнерство за мир“, и њену свеукупну сарадњу са Северноатлантским савезом.

Ваше екселенције,

После парламентарних избора, који су још једном потврдили демократску зрелост земље и њену пуну приврженост заједничким европским вредностима, формирана је, почетком јула, нова Влада Републике Србије.

Основни елементи њеног програма јесу:

- одређеност за европску будућност Србије и чланство у ЕУ,
- непривхватање независности Косова и Метохије,

- јачање економије и социјалне одговорности Владе,
- борба против криминала и корупције и
- пуно поштовање међународног права.

После отприлике првих сто дана ове Владе, желим да вас уверим да смо на сваком од ових поља показали активан, уравнотежен и конструктиван наступ.

Пуноправно чланство у Европској унији у најдубљем је интересу Србије и њених грађана. Народна скупштина је у септембру ратификовала Споразум о стабилизацији и придруживању са ЕУ. Влада је донела одлуку о повратку амбасадора у државу чланице Европске уније које су признале једнострано проглашену независност КиМ.

Досадашња сарадња са Хашким трибуналом показује нашу озбиљност у поштовању међународних обавеза. Очекујемо од ЕУ да препозна и подржи напоре проевропских снага у Србији, које су суочене са вероватно најсложенијим изазовима у односу на све земље у транзицији.

У заштити својих националних интереса и борби против нелегалног проглашења независности Косова, Србија наступа одмерено и уравнотежено.

Истовремено, ми одлучно користимо и сва политичка, дипломатска и правна средства.

Севернотлантског пакта, а тај поступак траје више месеци, тако да би она могла да почне да ради до средине следеће године.

Шутановац је истакао да је за Србију у овом тренутку Европска унија приоритет, али и да је чињеница да су односи са НАТО-ом лошији него са другим земљама у окружењу, а разлог су догађаји из 1999. године и искушења која други нису имали.

„Не мислим да наша тренутна (војна) неутралност може да кочи односе са Севернотлантским пактом, имајући у виду да смо ми данас показали интересовање да учествујемо у раду ПЗМ и пружимо сву могућу подршку свим њиховим пројектима, коју можемо да на законским основима остваримо у Србији“, рекао је Шутановац после потписивања *Споразума*.

који има, пре свега, транснационалну ноту, а касније, уколико буде потребно, праве било које безбедносне снаге. Како је нагласио, пут којим је сада кренуо Кфор на Косову, за Србију није прави пут.

ИНТЕРЕСИ СРБИЈЕ

Министар одбране Драган Шутановац изјавио је да су амбасадори земаља чланица НАТО, са којима се састао у Бриселу, имали разумевање за ставове Србије и да је на тим састанцима добио доста добру подршку земаља које нису признале независност Косова.

Министар Шутановац је пренео ставове и негодовање због тога што Кфор системски учествује у припремању косовских снага безбедности.

Наша иницијатива да се од Међународног суда правде затражи саветодавно мишљење о легалности једностраног проглашења независности КиМ представља најконструктивнији начин да се обезбеди примат међународног права.

Питање Косова треба решавати искључиво дијалогом и на основу компромиса.

Даме и господо,

Сматрамо да је још један доказ нашег одмереног и конструктивног настула у овим сложеним питањима и квалитет сарадње Војске РС и КФОР-ом.

Међутим, морам да изразим наше велико незадовољство одлуком Северноатлантског савеза да се КФОР-у доделе тзв. „нови задаци“ у стварању тзв. Косовских снага безбедности, на основу предлога из Ахтисаријевог плана, што није одобрио Савет безбедности Уједињених нација.

Ова одлука је довела у питање одређење НАТО-а да се у питању КиМ поставља статусно неутрално и квалитет односа Војске РС са КФОР-ом и Србије са Северноатлантским савезом. Спровођење у живот нових задатака КФОР-а, који се односе на подршку у успостављању „сектора безбедности на Косову“, може узроковати мноштво проблема у даљој комуникацији између Србије и НАТО-а, посебно ако се наша страна не буде третираола на партнерски начин.

У светлу расправе о реконфигурацији УНМИК-а, желим да вам пренесем да Србија подржава ангажовање Европске уније на било ком делу своје територије, укључујући и КиМ. Међутим, да би европско присуство на КиМ почивало на прихватљивом правном оквиру, неопходно је да мандат ЕУЛЕХ-а одобри Савет безбедности УН.

Деловање те мисије мора да буде статусно неутрално! Република Србија ће и у наредном периоду, заједно са државама чланицама УН, Секретаријатом УН и УНМИК-ом, настојати да на прагматичан

начин решава сва спорна питања која се односе на међународно цивилно присуство у овој српској покрајини.

Даме и господо,

Република Србија, као демократска држава и одговоран члан међународне заједнице, који дели заједничке вредности са осталим државама евроатлантске заједнице, данас отвара ново поглавље у практичној сарадњи са Алијансом у правцу што активнијег учешћа у „Партнерству за мир“.

Безбедност Србије је неодвојива од безбедности европског и евроатлантског простора. Учешће у Партнерству за мир, које ужива већинску подршку у јавности Србије, може знатно да допринесе квалитету реформе система одбране и интензивирању сарадње са Северноатлантском алијансом.

На Самиту НАТО-а у Букурешту, Алијанса је изразила спремност да даље развија сарадњу са Србијом, користећи све расположиве механизме Партнерства за мир. Влада РС ће ускоро покренути процедуру за отварање наше мисије при НАТО-у и почети припреме за Индивидуални акциони план партнерства (IPAP).

Даме и господо,

Србија је сарађивала са Алијансом и пре пријема у Партнерство за мир кроз посебан програм сарадње и рад Групе Србија–НАТО за реформу одбране.

Крајем 2006. године отворена је Војна канцеларија НАТО-а у простиријама Министарства одбране.

Тренутно се ангажовање Србије у Партнерству за мир, пре свега, остварује реализацијом активности предвиђених *Нацртом Индивидуалног програма партнерства*, војним вежбама и све већим бројем комитета НАТО-а.

Желимо и да се ангажујемо у Процесу планирања и ревизије, Индивидуалном акционом плану партнерства, вежбама Партнер-

„Рекли смо им да напосто постоје одлуке које ми не можемо да подржимо, и ако желимо да будемо партнери, морају да воде рачуна да испоштују све стране које су у преговорима о Косову, да не можемо, због чланства у Партнерству за мир, да прихватимо одлуке које не иду на корист свима који живе на Косову”, указао је министар.

Подсећајући да су, после одлуке НАТОа да КФОР пружа услуге косовским службама безбедности, односи са међународним снагама у покрајини спуштени на технички ниво, Шутановац је нагласио да је битно да и тај ниво омогућава да се сарађује и одрже безбедност и стабилност и на Косову и у региону.

У сусрету са амбасадорима у НАТОу, прецизирао је Шутановац, исказане су и жеље да Војска Србије вежба са војскама у региону. „Исказао сам жељу да се направи посебан програм за Србију, јер се заиста Србија налази у специфичној ситуацији, сматрамо да мора да се посвети посебна пажња Војсци Србије и Србији уопште”, рекао је министар.

Он је додао да је разговарано и о могућностима размене студената војних академија.

„Наше је дубоко убеђење да би српски кадети на Војној академији у Београду требало да имају могућности да у свом школовању посете земље Западне Европе и НАТО. Мислим да смо оставили велики утисак по том питању и да ћемо добити позитиван одговор”, констатовао је Шутановац.

Он је додао да је жеља Министарства одбране да се, у складу са старом војном традицијом Србије, официрима омогући школовање у западним земљама.

„Чини ми се да ћемо на тај начин добити добре и школоване официре и мислимо да је то пут сарадње у будућности... У ситуацији у којој постоји добра комуникација међу официрима, чини ми се да ће и политичари много лакше да остваре квалитетна решења”, закључио је Шутановац. ■

ФОНЕТ

ства за мир, а разматрамо и могући допринос мировним операцијама.

За приоритете у области сарадње МО и ВС у Партнерству за мир током 2009–2010. одређене су: војно образовање, обука и доктрина; војне вежбе; стандардизација; АБХО; консултације, командовање и контрола; логистика; ПВО и учење језика.

Ваше екселенције,

Реформа система одбране Републике Србије је у току и она се реализује у односу на следећа стратешка одређења: потпуна професионализација Војске; стварање модерно организоване, наоружане, припремљене и интероперабилне војске, и побољшање статуса и стандарда припадника Војске. У току је процес преиспитивања повећања бројног стања Војске Србије, ради реаговања на политичке и безбедносне изазове. Србија планира да расположиве механизме Партнерства за мир што активније користи и за испуњење одређених захтева проистеклих из реформе система одбране.

Желео бих да захвалим на успостављању и реализовању Поверљивих фондова НАТО-а за Србију, а посебно Норвешкој.

Генерални секретару, Ваше екселенције, даме и господо,

Чврсто сам уверен да ће Споразум који смо данас потписали омогућити наше пуно учешће у механизмима Партнерства за мир, проширити програме школовања припадника наше војске и отворити мноштво нових могућности.

Такође се надам да ће он допринети већој транспарентности током консултација о актуелним политичким и безбедносним темама, укључујући и најосетљивија питања.

Србија искрено жели да унапреди стабилност региона и тако допринесе безбедности ширег евроатлантског простора.

Захваљујем вам на пажњи и остајем отворен за сва ваша питања. ■

СПОРАЗУМ О БЕЗБЕДНОСТИ ИНФОРМАЦИЈА

Узимајући у обзир да је Република Србија Кооперативна партнерска држава;

На основу постигнуте сагласности да се врше консултације о политичким и безбедносним питањима, као и да се прошири и интензивира политичка и војна сарадња широм Европе;

Схватајући да успешна сарадња у овим областима подразумева размену осетљивих и/или поверљивих информација између Страна;

Сагласиле су се о следећем:

Члан 1.

Стране ће:

(I) штитити и чувати информације и материјал који припадају другој Страни;

(II) учинити све што је потребно да обезбеде да такве информације и материјал, уколико су поверљиви, задрже онај степен поверљивости који је одредила она Страна од које те информације и материјал потичу, као и да ће чувати такве информације и материјал у складу са договореним заједничким стандардима;

(III) неће размењене информације и материјал користити у друге сврхе осим оних наведених у оквирима појединачних програма, као и одлука и резолуција који се на те програме односе;

(IV) неће такве информације и материјал откривати трећој страни без сагласности Стране од које исти потичу.

Члан 2.

(I) Влада Републике Србије прихвата обавезу да сви њени држављани, који у току обављања службених дужности захтевају или могу имати приступ информацијама или материјалу размењеним у оквиру активности сарадње одобрених од стране Северноатлантског савета, буду подвргнути одговарајућој безбедносној провери пре него што им се одобри приступ таквим информацијама и материјалу;

(II) Поступци безбедносне провере биће осмишљени тако да се утврди да ли појединац, узимајући у обзир његову лојалност и поузданост, може имати приступ поверљивој информацији без опасности по њену безбедност.

Члан 3.

Канцеларија за безбедност НАТО (NOS), под управом и у име генералног секретара и председавајућег Војног комитета НАТО, поступајући у име и по овлашћењу Северноатлантског савета и Војног комитета НАТО, одговорна је за безбедносне споразуме о заштити поверљивих информација размењених у оквиру активности сарадње које одобри Северноатлантски савет.

Члан 4.

Влада Републике Србије ће обавестити Канцеларију за безбедност НАТО (NOS) о томе која безбедносна инстанца у земљи има слична овлашћења. Посебни административни аранжмани ће бити израђени између Владе Републике Србије и НАТО који ће обухватати, између осталог, стандарде реципрочне безбедносне заштите информација које ће се размењивати, као и начине остваривања везе између тела за безбедност у Републици Србији и НОС.

Члан 5.

Пре размене било каквих поверљивих информација између Владе Републике Србије и НАТО, надлежна тела за безбедност ће међусобно утврдити, на обојано задовољство, да је Страна прималац спремна да информације које добија заштити у складу са захтевима Стране од које потичу. ■